

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE

Szerda

197. szám.

Pest, november 1. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

A Marczius Tizenötödike politikai hírlap october—decemberi évnegyedre előfizetheti helyben egyedül a Kiadónál, 2 ft. 30 kr. postán mindennap borítékba küldve 3 ft. 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak helyben egyedül a Kiadónál s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetések egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. fizettek.

Pest, november 1.

Ma reggelre a honvédi bizottmány seregeink működéséről egy tudósítást nyomtatott ki, mellynek szerkezetére nézve lehetlen, hogy egy pár észrevételt ne tegyünk.

Első olvasásra az nagyon hasonlít egy osztrák generális stílusához, mellyben mindig győzelemről van a szó, a végén pedig, midőn az ember az eredményt várná, az van ott, hogy visszavonultunk. —

A határozatlan beszéd sokkal rosszabb, a legkedvezőtlenebb híreknél is. Akkor van az embert legrosszabban, midőn nem tudja, hogy mihez tartsa magát.

Ha a kormány olly híreket kapott, hogy az ellenség egy kicait megpacskolt, mért nem mondják meg az igazságot őszintén. A háború, nagyszerű kocka, melly egyik résznek sem nyújt a győzelemről előleges biztosítást.

És ha egy kicsit meg is vertek volna. Mi van abban valamí ollyasmi, mit el kell hallgatni. Tán félnek, hogy egy illy hír itt Pesten, s az országban, nagy trepidatiót szül.

Épen nem. Arról mindenki meg van győződve, hogy seregünk vezérlete a legjobb kezekben van. Illyenkor aztán mindenki meg van nyugodva, bármi történik.

Már volt is erre nézve tapasztalásunk. Midőn Bechtold Szenttamásnál visszaverettetett, a fővárosban, s a kamarában az ingerültség leírhatlan volt, ellenben, midőn ugyan ezen jelenet Mészáros vezérlete alatt ismételtetett, minden ember azt

mondta: megrohantunk egy sáncot, de be nem vehettük, ez az egész, hisz azért sánc, hogy azt bevenni ne olly könnyű legyen.

Bechtoldban nem biztunk, Mészáros jó szándékában pedig senki sem kételkedett, miből, ki népüket ismeri, következtetheti, hogy akkor, midőn seregeink jó és hív vezérletéről meg vagyunk győződve, a had szerencsésének kockája minket meg nem zavar.

De annál inkább a kormányi tudósítások íbis redibis féle szerkezetű, mellyből az ember rendszeren tizannyi rosztat következtet, mint a mennyi tán valójában megtörtént.

Az első megtámadás Mannswörth faluban kezdődött, a mieink meggyújtván a falut, azt szuronysegezve bevették, az ellenség pedig visszavonult.

Mannswörth falu Swachattól balra a Duna parton fekszik, s abból, hogy az ellenség e falut elfoglalva tartotta, világosan látszik, hogy Windischgraez egészen a Duna mentében fekszenek, mi által seregünk s a bécsiek között minden közlekedés mind eddig teljességgel tétetlek.

Swehaton túl seregeink Windischgraez besáncolt táborára akadtak.

Sokan azt hiszik, hogy Windischgraez nem épen azért sáncolta el magát, mintha félne a mieinktől, hanem inkább azért, nehogy az övéi őt elhagyják.

A tudósítás szerint huszárjaink az ellenség lovasságát visszaverték, azonban a mieink a sáncok további ostromával felhagytak.

Kérdés, miért. Azért, mert tán sajnálták lespiritani a sok áldott lelkű schwarzgelb cseheket, s polyakokat, vagy, hogy talán visszakartácsoltak bennünket.

Est szeretné mindenki tudni. Ha megirták azt, hogy Mannswörth falut felgyújtva, szuronyt segezve elfoglaltuk, hogy huszárjaink az ellenség lovasságát visszaverték, tudósítsanak arról is, hogy miért nem folytatták az ostromot.

Idő még volt elég, mert a visszavonulásnak még jókor kellett megtörténni, különben a tudósítás este fél nyolczra meg nem érkezhett volna.

Tudósítsanak önök jobban, mert máris a városban sok mindenfélét beszélnek.

Tudassák, hogy kaszás nemzetőreink megfuttak.

Hát az igaz-e, hogy az ütközet napján történetesen a bécsieknek fegyverszünetjük volt az ellenséggel?

Bánjanak velünk, mint férfakkal, mint egy okos néppel kell bánni. A seregben s a vezérletben mindenkinek teljes bizodalma van, azért

mondják meg mi történik ottan, hanem a kétértelmű phrasisokat a tisztelt honvédi bizottmány méltóztassék magának megtartani.

Ülés a képviselők házában

délben 12 órakor.

A reggeli placat nyomán alakult sejtelen megvalósodott.

Tudósítva vagyunk az october harminczadiki csatáról, melly ránk nézve kedvezőtlen.

Igaz, lehet csürni csavarni, hogy így történt, ez volt a baj, az volt a hiba, de Európa csak eredmény után fog tudakozni. Ez pedig az, hogy harc volt, az ellenség megtartotta helyzetét, mi visszavontuk magunkat.

Már azt is beszéltük, hogy ezután seregeink csak a magyarhatár megőrzésére fognak szorítkozni.

A bécsiek az egész ütközet folyama alatt legkisebb jelét sem mutaták részvétüknek, egy ágyút sem süttettek el, holott a mi harc-törvünk elejétől fogva arra volt basirozva, hogy a megtámadás az ő közreműködésükkel történjék.

Mondják egyébaránt, hogy e napon a bécsieknek az ellenséggel épen fegyverszünetük volt.

A csata nagyszerű volt. Borzasztóan ágyuztak mind a két oldalon, úgy hogy egészen meglepett mindenkit Kossuth azon tudósítása: hogy mindössze csak 40 halottunk van (ha jól megolvasták tudniillik.)

A kaszás nemzetőrség csufosan megszaladt, úgy, hogy kocsival is alig lehetett őket utól érni. Ellenben a honvédek s önkényes nemzetőrök hősileg kiálták a lövéseket.

Most az a kérdés, hol vannak seregeink. A hivatalos tudósításokból csak annyi tűnik elő, hogy az azelőtti napi posztóba a Fischat és Schwechat vize között állunk, bár némelyek ennél többet is akarnak tudni.

Az ütközet kedvezőtlen eredménye azonban senkit el ne retentsen. A ház maga igen nyugodt volt, midőn Kossuth levele felolvastatott. Az ellenség helyzete erős, ugyan az, hol e század elején Napoleon maga is csatázott.

Ha a bécsiek kirohannak, az ellenség, ha más-ként nem, egy pár német vagy olasz bataillon átmentével igen sokat fogott volna veszteni.

Az olvasó láthatja, hogy mi őszintén mondunk el mindent. És egy általában nem is szeretnénk a

közönség előtt oly hirbe jönni, hogy optimisták vagyunk, ámbár tudjuk, hogy lesznek elegenden, kik a napot a győzelem nevével fogják dicsőíteni.

Bár lenne igazuk, mi pedig csalatkozánk.

Mindamellett két eredményre még is mutathatunk. Jobb szárnyunk megverte az ellenség balszárnyát, hanem a kölcsönt visszakaptuk a balszárnyon.

Másodszor, hogy hadseregünk az egész világ előtt ezentul sejtünk. A sorkatonaság azok ellen, kik magokat a császár legbensőbb híveinek hazudozzák, csak úgy harczolt, mint bármely más ellenséggel.

És ez oly nyereség, melyet még sokkal több vérrel is, mint mennyi elfolyt, Európának demonstrálnunk kellett.

Europa nem az éjlenekből, hanem az ágyúk golyóiból fog minket megítélni.

Pest october 29.

„A haza minden előtt.“ —

Ugy van! kiáltá a Pest város tisztikara, — „a haza minden előtt“ javítsátok hát meg fizetésünket képviselők, mert mi a hazának fiai vagyunk, — és eddig fizetésünkben meg nem élhetünk, — a hazának pedig élni kell.

Ugy van! „éljen a haza!“ szólának a képviselők és megszorították a tisztviselőket és fizetésüket Kossuth hírlapja szerint — lásd 104. szám Fővárosi újdonságokban — oly rendkívüli hazaszeretettel, hogy az eddigi 103,479 p. ft. helyett jövőre mintegy 250,000 fra emelték a tisztikar fizetését. —

Az újdonság írója Sz. K. megcsóválta fejét e szaporítékon, mondván, hogy nagy segítség lett volna most a 140,000 frt szaporíték a hazának, de azaz végzé, hogy ha már megtörtént, isten neki.

Mi nem velünk kerestet e nagy summára, — mert még mindig azt hisszük a hazafi tisztikar-ról, a hazát szerető képviselőségről, — hogy azon sok pénzen inkább katonát állítanak ki, és majd a haza békéje után veszik elő a tisztikar fizetése szaporítását, — és úgy veszik elő, hogy meghívják e végre közgyűlésre az összes polgárságot és azt mondják neki. „—

„Mi ugy találtuk, hogy a tisztikar nem élhet meg tisztességesen azon fizetéséből, melyet nem ti, — hanem a zsebetekről nökületek rendelkezett néhai kormány kiszabott és úgy láttuk igazságosnak, hogy a polgármester és bíró fizetése lenne 2000 frt — a kapitányé 1800, — a tanácsosoké 1600, — a főjegyzőé, főügyészé 1400, — stb. — de mivel törvényt nem tudunk rá, hogy a képviselőségnek joga volna a polgárok nélkül megszorítani a tisztikar fizetését, — azt pedig tudjuk, hogy szokásos országban élünk, — és nem akarunk szokás által törvényt csinálni, hogy ha ma 140,000 ftal vetnénk több adót a városra — holnap — vagy később két, — három — tíz

annyinak vetésére tartanánk igényt, — határozza meg a polgárság tisztikara fizetését, mert a város s annak vagyona nem mienk, hanem a polgárságé.“ —

Igy van jól kedves képviselőség, — így már szeretjük önöket tiszta szívünkkel.

Lám a hazának pénzügyministere több mint a városi képviselősége, még is elébe terjeszti a hazának a költségjegyzéket, s a ház jóváhagyása nélkül felelőssége mellett se sáfarkodik a haza vagyonáról.

Önök kisebbek ugyan a ministerekénél, de a haza szeretetében lehetnek oly nagyok, mint bárki más.

Hagyják meg tehát a tisztikarnak, hogy a város vagyonáról, jövedelméről, — költségeiről készítsenek egy tükröt, — nyomassák ki, — vagy hírlapok útján tudassák a polgársággal, hogy lássa és tudja minden polgár a város vagyonát, — kezelése módját, — költségeit, — hogy szólhaszon hozzá a ki akar, — hogy tájékozassa magát minden polgár a város ügyeibe szólhatására. — El ne felejtsek!

Még egy szót, — vagy kettőt.

Idvezeljük önöket, hogy a mai közgyűlésben elismerték határozatilag, mikép a mult tisztválasztáskor meg nem választott, — és újon felállított tisztviselőket nem önöknek, hanem a polgárságnak van jog megválasztani; — de a logica után a physica következik.

Önök még is helyettesítést határoztak a belvárosi tisztviselőkre önök által, és a jövő évi Május hóra engednék csak meg a tisztválasztást.

Akkor, midőn a külvárosi tisztviselőket betöltését most mindjárt a választók által tisztújítás útján történendőnek határozták.

Nem szeretnénk ezt annak tulajdonítani, hogy a belvárosi tisztújítást csak a Marczius 15-ke, — és a hallgatóság, meg egy pár képviselő látszottak követelni; — ellenben a külvárosi tisztekre több képviselő kívánták a rögtöni tisztújítást, — kiknek messze érő hosszú kezük van.

Ne hídják önök, mintha egyikök szája szerint azért ragaszkodnánk tisztválasztási jogunkhoz, mivel új, és mint a gyermek örülnék az új ruhának, hanem azért ragaszkodunk hozzá oly melegen, mert ezen választás jógruháját, miután a zárt testületbe rejtett tanács és választó polgárság a régi rosz világban lehúzta az összes polgárságról, — soha se adta neki többé vissza, — forradalom kellett, — hogy visszavehette; — ezért nem engedjük többé, hogy ruhánkat le ne huzzák.

Önök tisztában vannak e tekintetben, azért a szappant letesszük. —

Hanem még egy tanácsunk volna, ha azt nem mondanák rá: ökörtől ló tanács.

Önök azt határozták közgyűlésünkben, hogy a nép szavát nem hallgatják meg, — és láttuk, hallottuk, hogyha a nép embere önök közgyűlésén szólni akarna, lakatott vetnek szájára, hogy ne szólhasson.

Tudják önök, hogy Pesten ministerek, nagy urak, törvénytudók székelnek, kik nem képviselők, de azért polgárok.

Kérdem önöktől, de nem kérdelem, mert előre is tudom, hogyha egy Kossuth, egy Nyári, egy Deák, egy Madarász, egy Perczel s a t. felszólalna önök közgyűlésén, igen szívesen meghallgatnák, meg is köszönnék, mert híjába, több szem többet lát, több ész többet tud, — mindent nem tudhatunk.

Már ha ezeket meghallgatnák: miért nem akarják meghallgatni más nép emberét is, a nép a szabadság, egyenlőség szent ígét önökben is testesülni örömmel látja, az ellenkezőért megnehezeltelne. —

Orunk előtt a példa! Ha a tisztikar és fizetése szaporítására tett intézkedéseik felett önök meghallgatták volna a nép észrevételeit: nem tévesztették volna el az utat hová menni akartak, a törvény az igazság lakásához.

A törvény 800 év óta mindég változtatla lakását, és bizon megtörténik az, hogy a képviselők közül sokszor, vagy olykor egyiknek se jut eszébe, hol lakik: illy esetben bizon jobb ha valaki megmondja az utasnak, merre menjen és meghallgatván, az egyenes uton indul, mint-ha senkire, ki hozzá nem tartozik, nem hallgatva, elveszti az utat, és időt, költséget vesztve később tér az igaz utra. —

Én nem találok a törvényben, hogy a népek nem volna szava a közgyűlésen, mely nyilvános és csak azt találok, hogy szavazatja nincs.

Szó és szavazatjog nem egy, hanem kettő. — No de se baj! míg a közgyűlésen nem szólhatnánk, szólhatunk a sajtón, még pedig szabadabban, mert ez által nem csinálunk magunknak ellenséget. —

Nemkideml.

A Maros melléki táborból october 27.

Szerkeztő!

Önök mi rólunk debreczeniekről eddigelé csak igen kevés jót tudtak és hirdettek, — de roszat, s gyalázatot annál többet. Most azonban adjon tért ön hasábjában rólunk kissé jobb híreknek, dicső, magasztos, hősiesség tettek leírásának.

Debreczen népe, mint nyugvó orosz lány, szunyadt ez ideig. Még a martiusi szabadság hőse harsogó tárogatói is nehezen riaszták fel hoszas álmaiból. De egyszer eljutott a vészfenyegető haza jajsava füleibe, s a nyugvó orosz lány felkelt puha ágyából, és oly példáját adá már eddig is haza szeretetének, s hősiesség batorságának, hogy magát a haza előtt, megnevezte szegényelheti, — de már eddig is a historia morsája a vitészség batorjait füzendi fiainak bator homlokaira.

Ezelőtt öt héttel 300-on felüli önkéntes nemzetőr csapat indult ki Aradra. Turics és Varga kapitányságuk alatt. És ezekről Már lássai néhány nap mulva, — miután a várból rájuk záporoként omló kartács és bombák közt rettenhetetlenül álltak meg, — azt írta hozzá, hogy „De b r e c z e n b u s z k e l e h e t f i a i r a.“

Oct. 11-én 250 egyénből álló lovas csapatunk indult ugyan csak Aradra.

Oct. 19-én 400 jól fegyverzett nemzetőreink jöttek Aradra. És így Debreczénből jelenleg 1000 jól fegyverzett ember áll.

Gyalogjaink kerek magyaros kalapjaikon hozsan lefüggő veres szalagokat viselnek, — honnan „veres pántlikások“ a nevünk.

Oct. 18-ikán két század „verespántlikás“ Zurics parancsnoksága alatt kiindult Aradról Lippára. Maga Mariássy Pécska felé ment. Lippára ugyan ekkor a békesiek tömérdek csapatokban sereglettek, puska-, kasza-, villa-, csákányokkal fegyverkezve.

Oct. 20-án este csapatunk Lippáról Szent Miklós felé indultak, hol az uhlánok tanyáztak.

Éjfélután érkeztek el csapataink Kisfalud alá gyalog. Ekkor fáradtan, éhesen s álmosan a gyepen leheveredtek. A szép falusi svábok magok tudaták az ellenséggel a „verespántlikások“ megérkezését az által, hogy egy pár házat jeladásul felgyújtottak.

Reggel már látszott Szent-Miklós felé, hogy az uhlánok futkosnak össze-vissza.

Dél felé 11 órakor jöttek az uhlánok mint egy 1200-an négy csapatban, és mintegy 260 gyalog. Embereinknek alig volt annyi idejük, hogy rendezzék magokat. Az uhlánok képtelen elszántsággal rohantak elő. Három ágyú a mi egy ágyúnak ellen borzasztóan működtek.

A csata rettenetes volt. Ember ember ellen vivott. A csata elején csapataink a faluig húzódtak vissza. Itt a csata iszonyuan ujjt meg.

A csata egyes részleteit mellőzve, csak az eredményt mondom el. Negyedfél órai harcz után az uhlánok tökéletesen megverettek, s a legnagyobb rendetlenségben vágattak vissza Szent-Miklós felé.

A békesiek a csatában, kivéve néhány lelkebbet — a csatában kevés résztvettek, kazlakba, pinczékbe, szekerek közé, s a hova tudtak, elbujtak. A csata után pedig este a legnagyobb desperatioval szekerekre ülve, Lippára, — innen, oda, honnan jöttek, haza futottak.

A csata dicsősége egyedül a 300 debreczeni „verespántlikásokat“ illeti. Ezek úgy vívtak, mint barlangjokban veszett ebek által megtámadt oroszlánok. Volt 17 éves fia, ki két uhlánt s két lovat egy más után ölt le. Volt, ki, midőn fegyvere töltetlen volt, egy paranyi pisztolyal lötte le ellenét. Volt, ki, a lelőtt ló által eltemetett uhlánnak fejét, saját kardjával vágta szét. Tüzereink felségesen lőttek.

A csatának eredménye részünkről a legszebb győzelem s az, hogy a gyakorlatlan nemzetőr rendszer katonasággal szemben is dicsőséggel tartotta magát a harcztéren. Az uhlánok, maga Blomberg is, Temesvárra futottak. Veszteségünk nagy, 6 halott a verespántlikások közül és 5 sebesült. Az uhlánok közül 92 halott és nehezen sebesült maradt a harcztéren.

A békesiek a leggyalázatosabban viselték magokat. Hallatlan gyalázat! győzelem, tökéletes

Győzelem után elfutni, gyalázatosan haza haladni! ez letörölhetlen bélyeg.

A debreczeni elfáradt, a kétségbe esett harcban erejéből kimerített maroknyi csapatot gyalázatosan elhagyták. És kik az okai? kimondom bátran, leplezetlenül, magok a tiszték, s főleg a békesi pap, Hajnal Ábel, kit a honvédelmi bizottsmány statialis kegyelmébe ajánlok.

Hallja meg a haza, mit tettek a békesiek. A csata után egy írományt adtak be Zurics parancsnoknak, mellynek értelme ez, ők nem jöttek a megszárszókra. Ők azt hitték, hogy őket oltalmazni s fedezni fogják, és ime a csatába vitték, ők tehát haza mennek, s kívánják, hogy a debreczenieket, őket fedezve, kísérik Lippáig. S e gyalázatos íromány a békesiek főbb tisztjei által volt aláírva. Így viselték magokat a békesiek. Ennyit a csatáról. —

Most Lippán vannak, még a szentesi lovasok 130, és gyalogok 300-an. Ezek reményilem, nem fogják a békesiek példáját követni.

Oct. 21. óta csatánk nem volt Most Lippán vagyunk, őrizendők ezen nevezetes átkelési pontját a Marosnak. Itt van a debreczeni őrsereg-ből három század, 500 ember, ohajtanánk, ha az Aradon levő egy század gyalogunk, s lovasaink is hozzánk csatoltatnának.

Máskor többet. Isten önnel.

Szarka József.

Az Ivánka ezredestől Windischgrätz herczognek átadott ultimatum köv. hangzik:

Windischgrätz herczoghez!

A népek története nem mutathatja fel a hit-szegés, árulás és rozsolékúség hasonló példáját, minő az ármanyok azon szövénnye, mellyel egy csalárd udvari camarilla a magyar birodalomnak nemcsak törvényesen alkotmányos jogait, hanem állami létét is megsemmisíteni törekszik.

Magyarország mindig szabad, önálló királyság volt, nem kebeleztve be semmi más államba, s nem vetve alá semmi más országnak.

Ezen feltét alatt adta át Magyarország kir. koronáját az uralkodó háznak. És 14 királyaink a habsburgi házból fogadák esküvel, a magyar birodalom önállóságának és alkotmányos jogainak fentartását.

Magyarországnak ezen szabadsága, ezen önállósága nem új nyerevénye a márcziusi napoknak, s nem ajándoka V. Ferdinand királynak — hanem olly alapföltétel, mellyen a habsburgi háznak magyar királysága alapszik.

És mégis egy bünteljes udvari camarilla, szemtelenül játékot üzve a kir. esküvel és a fejedelem beteges állapotával, a magyar birodalom állami létének megsemmisítésére, csendes és királyához mindig hű hazánkban lázadást gerjesztett, és szegény honunkat példátlanul iszonyatos arcz színhelyévé tevő.

Minden jelenségek daczára sem akarta Magyarország hónapokon keresztül elhinni, hogy azon árulás és embertelenül barbár cselszövények számai magának a fejedelemnek legközvetlenebb közelében fonassanak; mert a magyar nép férfias őszinte gondolkozása, képtelen volt csak gyaníthatni is illy büntettnék lehetőségét.

És maga a fejedelem a szerb lázadást felségsértésnek és báró Jellachichot, ki gögős tulbízakodottságában a törvények ellen emelte fel bünyös fegyverét, a törvények utján honáruló lázadónak nyilvánította.

De midőn látták, mikép az őszinte magyar nemzet királyának ígereiteiben tulságosan bizva az önvédelemre elkészülve nincsen, a lázadó Jellachich hazánkat kegyetlen háborúval lepte el.

És alig tevő ezt, álürügyök alatt az osztrák ministerium által pénz- és fegyverrel láttatván el, midőn a lázadó a fejedelem hű szolgájának jelentetett ki. Az osztrák seregek, mellyek, a magyar ezredek a császári trón védelmére az országon kívül használtatván, Magyarországnak és tartományainak a közcsend fentartása és a törvényes kormány szolgálatára voltak széthelyezve — ezen osztrák seregek magyarok által fizetve és élmezve, felsőbb ösztönzésre, legnagyobb részt segédkezet nyújtottak a zendülőnek, és vétkeken fegyvert emeltek azon ország ellen, mellynek védelmére esküvel és becsületökkel köteleztettek. Magyar- és Erdélyország szláv és oláh lakosai közt lázadást, zendülést támasztottak. Osztrák tiszték, még tábornokok is, szerb rabló-csordákat és fellázított oláh tömegeket vezénylenek. Az isten büntelő keze által utólért Latour gróf, a volt osztrák hadügyminister, megparancsolta a magyar várparancsnokoknak, esküjüket hűtelenül megszegni, — megparancsolta a Magyarország minden mellék-tartományában létező hadi kormányzóknak, hogy Magyarországra törjenek be, és a lázadó Jellachichot honáruló válatatában elősegéljék. És hogy ezen gyalázatoságok megkoronáztassanak, a barbárok előtt is szent közkerkölcsi érzelem iránt annyira megfélemedeznek, hogy nem iszonyodtak Magyarország ezred évi állami létét és a habsburgi házból származott 14 királyai által esküvel is megerősített alkotmányát egy szentségtelen tollvonással eltörteni — és a haza belsejében dulongó pártütőt, Jellachichot, az olly czudarul elárult ország korlátlan urává és az olly nemeslelkűleg hű magyarok felett katonai zsarnokká kinevezni akarni; és ezen minden emberi érzelmet fellázító erőszakoskodásra a beteg fejedelem aláírását is kicsalni.

De ennyi büntettek végre kimerítették isten türelmét és igazságosságát. A magyar nemzetet, mivel nemesszívűleg a hitben és hűségben bízakodva, készületlen állt, gyöngének és az orosz lányt halottnak hitték, melly azonban erejének érzetében csak alvék. Jellachich tapasztalta a magyar fegyverek erejét. A magyarnak történeti hősisége ezen hallatlan árulás elleni jogos harczban fényesen igazolta magát. A lázadónak hadteste a hűs magyar harcosok kicsiny csapatai, sőt rögtönözve összevont, gyakorlatlan, alig felfegyverzett népfelkelési seregek által is mindenütt megveretett, 10.000 körül elfogatott és lefegyvereztetett, és maga a szájhős pártütő Jellachich, egyetlen csata után egész főseregével annyira ju-

